

gaaende Ændringer, og ganske det samme gælder Sygekasselovent, Loven om Statens Tjenestemænd, Loven om Arbejdsløshed og alt det andet, der er nævnt her, uden at noget Menneske har fundet paa, at der af den Grund skulde foretages en Folkeafstemning om, hvorvidt disse Love skulde nyde Fremme eller ikke.

Og denne Gang drejer det hele sig om noget saa selvfølgelig som, at der foretages en Revision af Lovene under Hensyn til den skete Forandring i Kronens Værdi, ikke en Revision, der fuldt ud opfylder Kravet om Regulering i Forhold til Parikronens Værdi, men dog en Revision, der i nogen Maade gaar i den Retning, som af alle burde anses for at være selvfølgelig. Hvorfor skal nu netop i dette Tilfælde Forslagene ud til Folkeafstemning? Der er jo ikke en Gang Tale om en reel Nedsættelse af Statens Udgifter, om end vel en nominal, hvorfor skal saa i dette Tilfælde Forslagene ud til Folkeafstemning?

De samme Love, som her er nævnt, har jo Gang paa Gang været Genstand for Ændringer tidligere, under Krigen og efter Krigsaarene, Ændringer, hvor Udgifterne under Hensyn til Dyrtiden og under Hensyn til Inflationsperioden er blevet meget stærkt forøget, fordoblet, ja, i visse Tilfælde flerdoblet; men der er ingen, som af den Grund har forlangt, at de skulde ud til Folkeafstemning. Det kan vel ikke være Meningen, at Lovforslag, der øger Statens Udgifter, ikke behøver at komme ud til Folkeafstemning, medens Forslag, der tilstræber en Besparelse for Staten, skal ud til Folkeafstemning. Det forekommer mig, at hvis det er Meningen, vilde det være en Fremgangsmaade, der var meget betænkelig for Statshusholdningen.

Det kan jo heller ikke være Meningen — det tror jeg aldeles ikke —, at det kun er, naar visse Partier, f. Eks. Socialdemokratiet eller det radikale Venstre, kommer i Mindretal, at der skal være Folkeafstemning, men hvis det er andre Partier, skal der ikke være Folkeafstemning; dette er selvfølgelig ikke Meningen. Men jeg erkender, at naar jeg ser paa dette Spørgsmaal, er jeg ganske ude af Stand til at finde Mening i, at der skal være Folkeafstemning vedrørende disse Sager og netop disse, naar der ikke har været det de mangfoldige andre Gange, der har været foretaget Ændringer paa disse Omraader; jeg kan ikke se, at en Folkeafstemning skulde være paakrævet eller blot rimelig.

Af de Grunde, jeg her har anført — jeg tror i øvrigt ikke, det var vanskeligt at

anføre flere, men de nævnte er for mig afgørende —, maa jeg meget indtrængende fraraade Tinget at vedtage det foreliggende Forslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (P. Munch): Det er mit Indtryk, at de Udtalelser, der nu er fremsat af den højtærede Statsminister, er Vidnesbyrd om, at han i ringe Grad forstaa Rækkevidden af de Vanskeligheder, det parlamentariske Styre under de nuværende Forhold er ude for. Den højtærede Statsminister holdt sig — i første Række i hvert Fald — til det, som vi har hørt før, at Folkeafstemninger skulde ligge udenfor Forfatningens Rammer. Ja, det er jo et ganske vagt og ubestemt Udtryk, han her anvender. Givet er det, at Forfatningen ikke *hindrer* en Folkeafstemning af den Beskaffenhed, som her er Tale om. Den højtærede Statsminister har da heller ikke gjort noget som helst Forsøg paa at paastaa dette. Givet er det, at under en Forfatning, der paa dette Punkt havde ganske den samme Karakter som den nuværende, har der været anvendt Folkeafstemning i Danmark om et stort og afgørende Spørgsmaal efter Beslutning af den daværende Rigsdag, nemlig om de vestindiske Øers Overdragelse til de Forenede Stater.

Men, sagde den højtærede Statsminister, det var en Afstemning, der var vejledende forud, det er en Form for Folkeafstemning, man meget vel kan anvende overfor visse bestemte Spørgsmaal, hvor det er praktisk og hensigtsmæssigt. Men at det skulde være vanskeligere at forene med Forfatningen, at man, naar Rigsdagen har vedtaget en Lov, anerkender Vælgerens Ret til at sige, om de ønsker, at denne Lov skal træde i Kraft eller ikke, forekommer det mig rigtignok ikke, at den højtærede Statsminister gjorde noget som helst Forsøg paa at paavise, og der vil da heller ikke være fjerneste Mulighed for at gøre dette.

Saaledes som Forfatningen er affattet, bestemmer den, at hvis et af Rigsdagen vedtaget Lovforslag ikke inden næste Samling bekræftes af Kongen, bortfalder det, og derigennem giver Forfatningen Mulighed for uden mindste Vanskelighed at indskyde mellem Rigsdagens Beslutning og den endelige Godkendelse en Afgørelse af Vælgerne, hvor man anser denne for begrundet. Nu er det kendt for ærede Medlemmer, at saa længe det radikale Venstre har bestaaet, har det forfægtet den Opfattelse under alle Forhandlinger om den Art Spørgsmaal, at det vil være rigtigt